Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

8.2.2022

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta; kuuleminen 9.2.2022

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi

Uudenmaan ELY-keskus kannattaa esitystä ja pitää sitä perusteltuna. Lainsäädäntöön kaavailtuja muutoksia, joita uusien työ- ja elinkeinohallinnon tietojärjestelmäpalvelujen käyttöönotto edellyttää, voidaan nykyisessä tietojärjestelmien merkityksellisessä asemassa julkishallinnossa pitää tärkeinä.

Esityksen mukaan uudet tietojärjestelmäpalvelut sisältäisivät valtakunnallisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden, palvelualustan ja asiakastietovarannon, joilla korvattaisiin nykyisin käytössä oleva työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmäkokonaisuus. ELY-keskus pitää vanhentuneen tietojärjestelmäkokonaisuuden korvaamista nykyaikaisilla ratkaisuilla osittain jopa edellytyksenä onnistuneelle asiakaspalveluprosessille ja siten näkee sillä olevan myönteisiä vaikutuksia työllistämistoimiin.

Esityksen mukaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin lisättäisiin säännös (JTYPL 13 luvun 7 §:ään), jonka mukaan olisi mahdollista myöntää käyttöoikeus valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen myös julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajan palveluksessa olevalle henkilölle. ELY-keskus pitää kaavailtua mallia nykyaikaisena tapana tiettyjen asiakastietojen näkymille ja käsittelyille tietosuojan ja tietoturvan näkökulmasta.

ELY-keskus kiinnittää huomiota palvelualustan käytön valvontaa koskevaan esitettyyn JTYPL 13 a luvun 5 §:n säännökseen. Esityksen mukaan ensisijainen keino puuttua palvelualustan epäasianmukaiseen käyttöön olisi kehottaa palvelualustan käyttäjää määräajassa poistamaan julkaisustaan lain, käyttöehtojen tai hyvän tavan vastaisen sisällön. Jos käyttäjä ei noudattaisi kehotusta määräajassa, KEHA-keskus voisi poistaa kyseisen sisällön. Jos käyttäjän alustalla julkaisema sisältö olisi toistuvasti lain, käyttöehtojen tai hyvän tavan vastaista, KEHA-keskus voisi estää alustan käytön määräajaksi. ELY-keskus nostaa esille sen, että onko tarkoituksenmukaista odottaa asetettua määräaikaa, jos käyttäjän julkaisema sisältö olisi suoraan lain, käyttöehtojen tai hyvän tavan vastainen. Tällaiset tilanteet lienevät kuitenkin harvalukuisia.

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
0295 021 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1
Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Esityksen mukaan siirtymävaiheen aikana käytössä olisivat yhtä aikaa nykyinen URA-järjestelmä ja uusi asiakkuudenhallintajärjestelmä. KEHA-keskuksen kasvavaan resurssitarpeeseen vaikuttaisi se, että uuden järjestelmän käyttöönoton arvioidaan lisäävän erityisesti käyttöönoton alkuvaiheessa työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kokeilulaissa tarkoitettujen kokeilualueiden kuntien koulutuksen ja käyttäjätuen tarvetta. ELY-keskus nostaa esille huolen riittävästä resurssista uuden asiakastietojärjestelmän vaiheistetun käyttöönoton kouluttamiseen, jotta asiakkaille ei aiheutuisi tarpeettomia viivästyksiä taikka suoranaisia virheitä heidän asioiden käsittelyssä. Käytännön viranomaistyön kannalta koulutusta vaativat myös erilaiset tiedolla johtamisen, tilastoimisen ja palveluhankintojen tarpeet.

Esityksen mukaan uudessa asiakastietojärjestelmässä työvoimapoliittista lausuntoa ei osoitettaisi tietylle työttömyysetuutta maksavalle laitokselle (tietylle työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle). Lausunnon kohdentuminen oikealle etuutta maksavalle laitokselle ratkaistaisiin tietojärjestelmässä muulla tavalla. Lisäksi lausuntoihin ei enää merkittäisi tietoa työttömyysetuuden lajista (ansiopäivärahasta, peruspäivärahasta tai työmarkkinatuesta). ELY-keskus pitää kaavailtua muutosta merkittävänä parannuksena nykyiseen. Käytännössä niin sanottujen lausuntojen siirrot oikealle maksajataholle ja siitä aiheutuvat viiveet työttömyysetuuden maksatukseen poistuisivat.

ylitarkastaja Ari Sormunen